

KORUPCIJOS PREVENCIJOS VŠĮ MAŽEIKIŲ LIGONINĖJE 2018 - 2019 M. PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Viešosios įstaigos Mažeikių ligoninės (toliau – Ligoninė) korupcijos prevencijos programos (toliau – Programa) 2018 – 2019 metais tikslas, užtikrinti ilgalaikę, veiksmingą ir kryptingą korupcijos prevencijos ir kontrolės sistemą Ligoninėje.

2. Korupcijos prevencijos programa parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Lietuvos Respublikos nacionaline kovos su korupcija 2015-2025 metų programa, patvirtinta Lietuvos respublikos Seimo 2015 m. kovo 10d. nutarimu Nr. XII-1537 „Dėl Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015 -2025 metų programos patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-10-08 nutarimu Nr.1601 „Dėl korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. gruodžio 10 d. įsakymu Nr. V-1433 „Dėl šakinės korupcijos prevencijos sveikatos sistemoje 2015-2019 m. programos patvirtinimo“ bei kitais teisės aktais, reglamentuojančiais korupcijos prevencijos veiklą.

3. Programoje vartojamos sąvokos:

Korupcija – bet koks valstybės tarnautojo ar jam prilyginto asmens elgesys, neatitinkantis jiems suteiktų įgaliojimų ar nustatytų elgesio standartų, ar tokio elgesio skatinimas siekiant naudoti sau ar kitiems asmenims ir taip pakenkiant asmenų ir valstybės interesams.

Korupcinio pobūdžio teisės pažeidimai – korupcinio pobūdžio nusikalstama veika ir jai tapatūs pagal pobūdį, tačiau mažiau pavojingi teisės pažeidimai, už kuriuos numatyta administracinė, drausminė ar kitokia teisinė atsakomybė.

Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos – kyšininkavimas, tarpininkavimas, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos viešojo administravimo sektoriuje arba teikiant viešąsias paslaugas siekiant sau ar kitiems asmenims naudoti: piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas, piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais, dokumentų ar matavimo priemonių suklastojimas, sukčiavimas, turto pasisavinimas ar iššvaistymas, tarnybos paslapties atskleidimas, komercinės paslapties atskleidimas, neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimas, kišimasis į valstybės tarnautojo ar viešojo administravimo funkcijas atliekančio asmens veiklą ar kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti ar užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą.

Viešojo paslauga –valstybės ar savivaldybių kontroliuojamų juridinių asmenų veikla teikiant asmenims socialines, švietimo, mokslo, kultūros, sporto ir kitas įstatymų numatytas paslaugas. Įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka viešąsias paslaugas gali teikti ir kiti asmenys.

4. Kitos programoje vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme ir kituose teisės aktuose apibrėžtas sąvokas.

II. PROGRAMOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

5. Korupcijos prevencijos programos tikslai:

5.1. kryptingai vykdyti korupcijos prevencijos politiką;

5.2. užtikrinti kuo skaidresnę ir atviresnę Ligoninės ir jos darbuotojų veiklą;

5.3. sukurti skaidrią ir prieinamą sveikatos priežiūros sistemą Ligoninėje;

5.4. užtikrinti asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo draudžiamiesiems privalomuoju sveikatos draudimu skaidrumą;

5.5. užtikrinti teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų kokybę;

5.6. užtikrinti sveikatos priežiūros paslaugų teikimo ir ekonominio veiksmingumo kontrolę;

5.7. nustatyti ir patvirtinti bendruosius principus ir kriterijus, pagal kuriuos medicinos pagalbos priemonės ir vaistai būtų perkami laikantis viešųjų pirkimų įstatymo ir jo sudarytų sutarčių nuostatų;

5.8. tobulinti sveikatos sistemos informacinę sistemą;

5.9. sukurti visiems prieinamą informacijos apie mokamas ir nemokamas sveikatos priežiūros paslaugas sistemą;

5.10. užtikrinti korupcijos prevencijos ligoninėje priemonių taikymą ir tinkamą šios programos priemonių įgyvendinimo administravimą bei kontrolę;

5.11. neišvengiamos atsakomybės už neteisėtus veiksmus principo įgyvendinimas;

5.12. ugdyti bendrą antikorupcinę kultūrą.

6. Korupcijos prevencijos programos uždaviniai:

6.1. parengti ir vykdyti Programos įgyvendinimo priemonių planą;

6.2. didinti Ligoninės veiklos procedūrų skaidrumą ir aiškumą;

6.3. teikti informaciją pacientams;

6.4. ugdyti darbuotojų sąžiningumą, patikimumą, lojalumą;

6.5. motyvuoti visuomenę elgtis sąžiningai, pranešti apie korupciją;

6.6. sudaryti lengvai prieinamas sąlygas pacientams pranešti apie galimą korupcijos pasireiškimą Ligoninėje;

6.7. kurti antikorupcinę aplinką;

6.8. užtikrinti viešųjų pirkimų skaidrumą;

6.9. tinkamai reaguoti į skundus dėl galimos korupcinio pobūdžio veikos Ligoninėje;

6.10. bendradarbiauti korupcijos prevencijos ir kontrolės klausimais su Specialiųjų tyrimų tarnyba ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos Korupcijos prevencijos skyriumi.

III. GALIMŲ KORUPCIJOS PRIELAUDŲ LIGONINĖJE ANALIZĖ

7. Korupcijos reiškiniai sveikatos sistemoje yra vieni iš pavojingiausių socialinių reiškinių, keliantys grėsmę žmogaus teisėms, iškreipantys socialinį teisingumą ir keliantis pavojų visuomenės moralei.

8. Korupcijos prielaidų analizė:

8.1. Socialinės: visuomenėje išsiskyręs pakantumas korupcijai ir jos toleravimas; visuomenės pilietiškumo stoka; savo, kaip paciento, teisių ir pareigų neišmanymas ar nesidomėjimas jomis;

8.2. Teisinės: įstatymų bei įstatymų įgyvendinamųjų teisės aktų kokybės trūkumai, tam tikrais atvejais lemiantys teisės aktų kolizijas, dviprasmybes; kokybės sistemų ir reglamentų stoka;

8.3. Ekonominės: palyginti maži sveikatos sistemos darbuotojų atlyginimai neužtikrina oraus pragyvenimo lygio ir skatina ieškoti papildomų pajamų;

8.4. Vadybinės: sveikatos sistemos struktūros sudėtingumas ir trūkumai; priemonių atskirų sveikatos sistemos subjektų (viešųjų ir privačiųjų) sąžiningai konkurencijai užtikrinti stoka.

8.5. Specifinės: didelis sveikatos priežiūros specialistų trūkumas, pasiskirstymo netolygumas. Didžiausia asmens sveikatos priežiūros specialistų koncentracija – didžiuosiuose Lietuvos miestuose, todėl rajonuose (tarp jų ir Mažeikių r.) jų trūksta (dėl didmiesčių teikiamų privalumų, lyginant su rajonu; sąlyginai mažesnių savirealizacijos galimybių ir kt.). Dalis specialistų emigruoja į kitas šalis (dėl geresnio darbo užmokesčio, kitų socialinių garantijų, naujų profesinių galimybių, bendros visuomenės kultūros ir kt.). Tie patys sveikatos priežiūros specialistai

dirba ir privačiose ir viešosiose asmens sveikatos priežiūros įstaigose.

IV. LIGONINĖS VEIKLOS SRITYS, KURIOSE GALIMA KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖ

9. Veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, įvertinimą teisės aktų nustatyta tvarka atlieka įstaigos vadovo įgaliotas asmuo, atsakingas už korupcijos prevenciją ir kontrolę.

10. Ligoninės veiklos sritys, kuriose galimas korupcijos pasireiškimas:

10.1. prekių ir paslaugų viešieji pirkimai;

10.2. neoficialūs mokėjimai teikiant asmens sveiktos priežiūros paslaugas;

10.3. kompensuojamųjų vaistinių preparatų ir medicinos pagalbos priemonių skyrimas;

10.4. konkursai eiti pareigas.

11. Korupcijos pasireiškimo tikimybės Ligoninės veiklos srityje nustatymas numatytas Programos įgyvendinimo priemonių plane (Priedas). Nustatinėjant korupcijos pasireiškimo tikimybę, atsižvelgiant į nagrinėjamą laikotarpį bei aktualumą, gali būti analizuojama ne visos 10 punkte numatytos veiklos sritys, analizuojamos gali būti ir kitos minėtame punkte neįvardintos Ligoninės veiklos sritys.

V. GALIMOS KORUPCIJOS LIGONINĖJE PASEKMĖS

12. Nevykdamas veiksmingos ir kryptingos korupcijos prevencijos politikos Ligoninėje, korupcijos reiškiniai gali pažeisti visuomeninius santykius sveikatos sistemoje, dėl ko gali:

12.1. pablogėti teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų kokybė, prieinamumas;

12.2. sumažėti sveikatos sistemos veiksmingumas;

12.3. atsirasti socialinė įtampa, kuri mažina pasitikėjimą Ligonine, medikų profesinę kompetenciją bei visa sveikatos apsaugos priežiūros sistema;

12.4. sumažėti pacientų pasitikėjimas ligoninėje teikiamomis paslaugomis;

12.5. sumažėti Ligoninės konkurencingumas;

12.6. mažėti lėšų panaudojimo efektyvumas.

VI. INFORMAVIMAS APIE GALIMĄ KORUPCINĘ VEIKĄ

13. Gavus informacijos dėl galimų ar korupcinių veikų, turinčių nusikalstamos veikos požymių, nedelsiant informuoti įstaigos vadovą, SAM Korupcijos prevencijos skyrių ir Specialiųjų tyrimų tarnybą sveikatos sistemos įstaigos nustatytais sąlygomis ir tvarka.

VII. KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

14. Korupcijos prevencija sveikatos sistemoje – galimos korupcijos priežasčių, sąlygų, aplinkybių atskleidimas ir kryptingas jų mažinimas bei šalinimas, sudarant bei įgyvendinant korupcijos prevencijos programos vykdymo priemonių planą (Priedas), taip pat poveikis sveikatos sistemos darbuotojams, siekiant atgrasinti nuo galimos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos.

15. Programos įgyvendinimo priemonių planas nustato priemones, jų vykdymo terminus ir vykdytojus – Ligoninės darbuotojus.

16. Programos įgyvendinimo kontrolę vykdo Ligoninės direktoriaus paskirtas asmuo, atsakingas už korupcijos prevenciją ir kontrolę.

VIII. VISUOMENĖS ĮTRAUKIMAS Į KORUPCIJOS PREVENCIJOS LIGONINĖJE PROGRAMOS ĮGYVENDINIMĄ

17. Norint į Ligoninėje korupcijos prevencijos programą įtraukti visuomenę, reikia:
- 17.1. skatinti glaudesnę ir aktyvesnę medikų bendradarbiavimą su visuomene, ugdant visuomenės narių pilietinę sąmonę ir nepakantumą negerovėms;
 - 17.2. ugdyti antikorupcinę kultūrą (visuomenės ir tarp jų ligoninės darbuotojų antikorupcinis švietimas, ugdymas bei visuomenės nepakantumo korupcijai skatinimas);
 - 17.3. skatinti darbuotojus bei kitus gyventojus pranešti apie korupcinius teisės pažeidimus (ar mėginimus juos daryti) teikiant sveikatos priežiūros paslaugas;
 - 17.4. sudaryti sąlygas telefonu, anonimiškai pranešti apie korupcinius teisės pažeidimus (ar mėginimą juos daryti). Analizuoti surinktą informaciją iš gyventojų.
 - 17.5. vykdyti visuomenės anketines apklausas arba kitais būdais reguliariai vertinti ligoninės korupcijos prevencijos programos veiksmingumą.

IX. KORUPCINIŲ TEISĖS PAŽEIDIMŲ TYRIMAS

18. Siekiant veiksmingo korupcinių teisės pažeidimų tyrimo, būtina:
- 18.1. sudaryti sąlygas įstaigos darbuotojams, kitiems visuomenės piliečiams anonimiškai pranešti vadovybei savo įtarimus dėl galimos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos;
 - 18.2. reguliariai tirti skundus, pareiškimus dėl galimų korupcijos atvejų bei vertinti pasiūlymus dėl korupcijos prevencijos. Išsamiai ir objektyviai analizuoti pagrįstus įtarimus dėl įstaigų darbuotojų korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos ir atlikti savo kompetencijos tyrimus;
 - 18.3. išaiškinus ar pasitvirtinus informacijai apie korupcijos faktą bei esant įtarimui dėl galimos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos, nustatyta tvarka informuoti administraciją.
 - 18.4. bendradarbiauti su korupcinius nusikaltimus tiriančiomis valstybės institucijomis.

X. SIEKIAMŲ REZULTATŲ IR VERTINIMO KRITERIJAI

19. Korupcijos prevencijos programa Ligoninėje siekiama tokių rezultatų:
- 19.1. sumažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę;
 - 19.2. padidinti nepakantumą korupcijai;
 - 19.3. pagerinti korupcijos prevencijos Ligoninėje organizavimą;
 - 19.4. padidinti visuomenės pasitikėjimą teikiamomis paslaugomis Ligoninėje.

XI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Ši Programa įsigalioja nuo jos patvirtinimo ir galioja iki 2019 m. gruodžio 31 d.
21. Programos įgyvendinimo priemonių planas yra neatskiriama šios Programos dalis (Priedas).
22. Programa ir jos įgyvendinimo priemonių planas gali būti peržiūrėti, keičiami, papildomi visą Programos įgyvendinimo laikotarpį.
-

